

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4159/2560

บริษัทแอ็ดวานซ์เอเซียเอ็นจีเนียริง จำกัด โจทก์ นายดาวรุ่ง โจนประโคนจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 12, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 125, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 5, ป.พ.พ. มาตรา 203, ป.พ.พ. มาตรา 204, ป.พ.พ. มาตรา 224

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยจ่ายเงินแก่โจทก์โดยอาศัยสิทธิในฐานะผู้รับเหมาขั้นต้นที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยในฐานะผู้รับเหมาช่วงซึ่งเป็นนายจ้างของผู้ร้องทั้งเก้าตามคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานและโจทก์ได้จ่ายเงินตามคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานให้แก่ผู้ร้องทั้งเก้าไปเรียบร้อยแล้วเพื่อไต่เบี่ยเงินที่ได้จ่ายไปแล้วดังกล่าวคืนจากจำเลยในฐานะผู้รับเหมาช่วงซึ่งเป็นนายจ้างตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 12 เมื่อคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานดังกล่าววินิจฉัยและมีคำสั่งว่าในช่วงเวลาพิพาทจำเลยมิใช่ลูกจ้างโจทก์ แต่จำเลยเป็นผู้รับเหมาช่วงและเป็นนายจ้างของผู้ร้องทั้งเก้าให้โจทก์ในฐานะผู้รับเหมาขั้นต้นร่วมรับผิดชอบกับจำเลยในฐานะผู้รับเหมาช่วงและเป็นนายจ้างของผู้ร้องทั้งเก้าในค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา และค่าทำงานในวันหยุดแก่ผู้ร้องทั้งเก้า หากจำเลยไม่พอใจคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานย่อมมีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานเพื่อให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้ภายใน 30 วัน นับแต่วันทราบคำสั่งได้ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 125 วรรคหนึ่ง ในกรณีที่ไม่นำคดีไปสู่ศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าว คำสั่งนั้นย่อมเป็นที่สุดตามมาตรา 125 วรรคสอง ดังนั้น เมื่อจำเลยไม่นำคดีไปสู่ศาลแรงงานตามที่บทบัญญัติดังกล่าวให้สิทธิไว้ คำสั่งพนักงานตรวจแรงงานย่อมเป็นที่สุด จำเลยหาสิทธิที่จะยกเรื่องการเป็นนายจ้างลูกจ้างกันและผู้รับเหมาช่วงที่ยุติไปแล้วในชั้นพนักงานตรวจแรงงานและมีผลผูกพันโจทก์จำเลยตามบทบัญญัติดังกล่าวมากล่าวอ้างในชั้นที่โจทก์มาฟ้องต่อศาลแรงงานภาค 2 เพื่อใช้สิทธิไต่เบี่ยเงินที่โจทก์จ่ายให้แก่ผู้ร้องทั้งเก้าตามคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานไปแล้วคืนจากจำเลยตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 12 วรรคสอง ได้ไม่

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยจ่ายเงิน 55,325.25 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 54,431.25 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอไต่เบี่ยฟ้อง ศาลแรงงานภาค 2 พิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงจากที่ศาลแรงงานภาค 2 รับฟังและที่คู่ความไม่ได้แย้งกันได้ความว่า พนักงานตรวจแรงงาน มีคำสั่งพนักงานตรวจแรงงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัดชลบุรี ที่ 72/2556 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2556 ว่า โจทก์เป็นผู้รับเหมาขั้นต้นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 5 จำเลยมิใช่ลูกจ้างโจทก์ แต่เป็นผู้รับเหมาช่วงตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 5 นายวิฑูรย์ นางสาวเนียม นางสาวยุพิน นางนงคณัฐ นางสาววันเพ็ญ นายบัวลา นายทวี นายอืด และนางสมศรี ผู้ร้องที่ 1 ถึงที่ 9 ตามลำดับเป็นลูกจ้างของจำเลย ผู้ร้องทั้งเก้ายังมิได้รับค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา และค่าทำงานในวันหยุดสำหรับการทำงานระหว่างวันที่ 1 ถึงวันที่ 14 มีนาคม 2556 จากจำเลย จึงมีคำสั่งให้โจทก์ในฐานะ

ผู้รับเหมาขั้นต้นร่วมรับผิดชอบกับจำเลยซึ่งเป็นผู้รับเหมาช่วงและเป็นนายจ้างของผู้ร้องทั้งเก้าจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา และค่าทำงานในวันหยุดระหว่างวันที่ 1 ถึงวันที่ 14 มีนาคม 2556 แก่ผู้ร้องทั้งเก้า รวมเป็นเงิน 54,431.25 บาท โจทก์กับจำเลยและผู้ร้องทั้งเก้าไม่ได้ฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและไม่ได้นำคดีไปสู่ศาล คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นที่สุด ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 125 วรรคสอง ต่อมาวันที่ 2 สิงหาคม 2556 โจทก์จ่ายเงินตามคำสั่งดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องทั้งเก้าแล้ว จำเลยเคยเป็นลูกจ้างรายวันของโจทก์ เริ่มทำงานกับโจทก์ที่โครงการที่อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โครงการที่อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา และโครงการที่อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2556 และวันที่ 1 ถึงวันที่ 15 มีนาคม 2556 โจทก์จัดให้มีการทำงานปุกระเบื้องที่บ้านพักพนักงานของโครงการ ซึ่งบริษัทปิ่นทอง จำกัด ผู้รับเหมารายเดิมที่งานไว้ โจทก์จึงตกลงจ้างจำเลยและผู้ร้องทั้งเก้าทำงานดังกล่าวคิดราคาโดยคำนวณตามพื้นที่แล้วศาลแรงงานภาค 2 วินิจฉัยว่า เดิมจำเลยทำงานเป็นลูกจ้างรายวันของโจทก์อยู่ก่อนแล้ว แม้ต่อมาโจทก์จะจ้างจำเลยกับพวกให้ทำงานรับเหมาในโรงไฟฟ้าและที่บ้านพักพนักงานของโครงการก็ไม่ทำให้จำเลยพ้นจากการเป็นลูกจ้างของโจทก์แล้วกลายเป็นผู้รับเหมาช่วงไปได้ เพียงแต่ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวเป็นการเปลี่ยนจากการจ่ายค่าจ้างรายวันมาเป็นการคำนวณตามผลงานหรือตามปริมาณงานที่ทำได้ จำเลยจึงมิใช่ นายจ้างของผู้ร้องทั้งเก้า และมีใช้ผู้รับเหมาช่วงตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 12 แม้โจทก์จ่ายเงินตามคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องทั้งเก้าแล้วย่อมไม่มีสิทธิไล่เบี้ยจากจำเลยได้ จำเลยจึงไม่ต้องจ่ายเงินตามฟ้องแก่โจทก์ มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า คำพิพากษาศาลแรงงานภาค 2 ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และจำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์หรือไม่ เพียงใด โดยโจทก์อุทธรณ์ว่า คดีนี้สืบเนื่องจากจำเลยกับผู้ร้องอีกจำนวน 9 คน ยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานอ้างว่าจำเลยกับผู้ร้องดังกล่าวเป็นลูกจ้างของโจทก์ ขอให้คำสั่งให้โจทก์จ่ายเงินตามคำร้องแก่จำเลยและผู้ร้องทั้งเก้า ต่อมาพนักงานตรวจแรงงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดชลบุรี มีคำสั่งที่ 72/2556 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2556 ว่าในระยะเวลาพิพาทจำเลยมิใช่ลูกจ้างโจทก์แต่จำเลยเป็นผู้รับเหมาช่วงงานจากโจทก์และเป็นนายจ้างของผู้ร้องทั้งเก้า และให้โจทก์ในฐานะผู้รับเหมาขั้นต้นร่วมรับผิดชอบกับจำเลยซึ่งเป็นผู้รับเหมาช่วง โดยจำเลยและผู้ร้องทั้งเก้ามิได้นำคดีมาสู่ศาลเพื่อให้ศาลแรงงานเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 125 วรรคหนึ่ง คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นที่สุดตามมาตรา 125 วรรคสอง จำเลยหาอาจยกเรื่องความเป็นนายจ้างลูกจ้างมาอ้างในคดีนี้ได้ ที่ศาลแรงงานภาค 2 ฟังข้อเท็จจริงแตกต่างไปจากชั้นพนักงานตรวจแรงงานโดยศาลแรงงานภาค 2 วินิจฉัยว่าจำเลยมิใช่ผู้รับเหมาช่วงและมีใช้ นายจ้างของผู้ร้องทั้งเก้า โจทก์ย่อมไม่มีสิทธิไล่เบี้ยจากจำเลย จึงไม่ขอบด้วยกฎหมาย นั้น เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยจ่ายเงินแก่โจทก์โดยอาศัยสิทธิในฐานะผู้รับเหมาขั้นต้นที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยในฐานะผู้รับเหมาช่วงซึ่งเป็นนายจ้างของผู้ร้องทั้งเก้าตามคำสั่งพนักงานตรวจแรงงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดชลบุรี ที่ 72/2556 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2556 และได้จ่ายเงินตามคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานไปแล้ว เพื่อไล่เบี้ยเงินที่ได้จ่ายไปแล้วคืนจากจำเลยในฐานะผู้รับเหมาช่วงซึ่งเป็นนายจ้างตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 12 เมื่อคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานดังกล่าววินิจฉัยและมีคำสั่งว่าในระยะเวลาพิพาทจำเลยมิใช่ลูกจ้างโจทก์ แต่จำเลยเป็นผู้รับเหมาช่วงและเป็นนายจ้างของผู้ร้องทั้งเก้า ให้โจทก์ในฐานะผู้รับเหมาขั้นต้นร่วมรับผิดชอบกับจำเลยในค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา และค่าทำงานในวันหยุดแก่ผู้ร้องทั้งเก้า หาก

จำเลยไม่พอใจคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานดังกล่าวย่อมมีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานเพื่อให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวภายใน 30 วัน นับแต่วันทราบคำสั่งได้ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 125 วรรคหนึ่ง ในกรณีที่ไม่นำคดีไปสู่ศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าวคำสั่งนั้นย่อมเป็นที่สุดตามมาตรา 125 วรรคสอง ดังนั้น เมื่อจำเลยไม่นำคดีไปสู่ศาลแรงงานตามที่บทบัญญัติดังกล่าวให้สิทธิไว้ คำสั่งพนักงานตรวจแรงงานดังกล่าวย่อมเป็นที่สุด จำเลยหาสิทธิที่จะยกเรื่องการเป็นนายจ้างลูกจ้างกันและผู้รับเหมาช่วงซึ่งยุติไปแล้วในชั้นพนักงานตรวจแรงงาน และมีผลผูกพันตามบทบัญญัติดังกล่าวมากล่าวอ้างในชั้นที่โจทก์มาฟ้องต่อศาลแรงงานภาค 2 เพื่อใช้สิทธิไล่เบี้ยเงินที่จ่ายตามคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานไปแล้วคืนจากจำเลยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 12 วรรคสอง ได้ไม่ ที่ศาลแรงงานภาค 2 วินิจฉัยเรื่องดังกล่าวมาว่าจำเลยเป็นลูกจ้างของโจทก์ จำเลยมิใช่ผู้รับเหมาช่วงและมีใช้นายจ้างของผู้ร้องทั้งเก้าจึงไม่ชอบ ส่วนที่จำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์หรือไม่ เพียงใด เมื่อคดีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงยุติตามที่ศาลแรงงานภาค 2 ฟังมาและที่คู่ความไม่ได้แย้งกันแล้วดังกล่าวข้างต้นเพียงพอที่ศาลฎีกาจะวินิจฉัยได้โดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลแรงงานภาค 2 วินิจฉัย เห็นว่า เมื่อปรากฏว่าโจทก์ในฐานะผู้รับเหมาขั้นต้นได้จ่ายเงินที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยในฐานะผู้รับเหมาช่วงซึ่งเป็นนายจ้างของผู้ร้องทั้งเก้าตามคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานไปแล้ว จำนวน 54,431.25 บาท โจทก์จึงมีสิทธิไล่เบี้ยเงินดังกล่าวคืนจากจำเลย จำเลยต้องรับผิดชอบคืนเงินจำนวนดังกล่าวแก่โจทก์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 12 วรรคสอง สำหรับดอกเบี้ยในหนี้เงินดังกล่าวแม้โจทก์จะมีคำขอให้จำเลยรับผิดชอบในส่วนดอกเบี้ยระหว่างผิคนับแต่วันที่ 2 สิงหาคม 2556 อันเป็นวันที่โจทก์จ่ายเงินดังกล่าวตามคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานก็ตาม แต่เมื่อหนี้เงินดังกล่าวไม่มีกำหนดเวลาให้ต้องจ่ายกันเมื่อใดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 203 วรรคหนึ่ง การนับเวลาผิคนั้นจึงต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการทวงถามเมื่อใดเสียก่อนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 204 วรรคหนึ่ง ไม่อาจถือเอาวันที่ 2 สิงหาคม 2556 เป็นวันผิคนั้นตามที่โจทก์ขอได้ เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าโจทก์ทวงถามเมื่อใด ต้องถือว่าโจทก์ได้ทวงถามเมื่อฟ้อง จำเลยจึงต้องชำระดอกเบี้ยระหว่างผิคนับอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 224 วรรคหนึ่ง นับแต่วันฟ้องคือวันที่ 21 ตุลาคม 2556 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ที่ศาลแรงงานภาค 2 พิจารษามานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังขึ้น พิจารษากลับ ให้จำเลยจ่ายเงิน 54,431.25 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้อง (วันที่ 21 ตุลาคม 2556) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

องค์คณะ

สุนันท์ ชัยชูสอน · นิยุต สุภัทรพาหิรผล · วาสนา หงส์เจริญ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/4159/2560>